

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

PoM53/2023, 20.3.2023

Aiearkkitehdit
Kaapo Lipasti

Loviisa Ruotsinpyhtään sahanrannan moduulimökit, poikkeamislupahakemus

Porvoon museo eli Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo on tutustunut Ruotsinpyhtään sahanrannan moduulimökkien poikkeuslupahakemukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Lupaa haetaan rakentaa kaksi moduulirakenteista loma-majoituskäyttöön tarkoitettua mökkiä 25m² ja moduulirakenteiset saunat niiden yhteyteen sekä niitä yhdistävät terassit sahan eteläpuoliselle alueelle. Moduulimökkien/-saunojen seinät ovat pääosin peililasipinnoitettuja ja ne perustetaan pilarien varaan. Alue on merkitty vuonna 1990 hyväksytyssä asemakaavassa yleiseksi pysäköintialueeksi (LP-1). Kaava ei tältä osin ole koskaan toteutunut. Sijointupaikka on vanhaa sahan toimintaan liittyvää hiekoitettua varastoaluetta. Alue on joen suuntaan metsittynyt ja kesäisin se on tiiviisti puuston suojaama.

Alue kuuluu Strömforsin ruukkiyhdykskunnan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä Kymijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

Porvoon museo katsoo, että Kymijoen maisema-alueen arvot on otettu huomioon sijoittamalla mökit kauemmaksi rannasta puuston suojaan. Myös ympäröivää maisemaa heijastava pinta saattaa tehdä niistä hyvinkin huomaamattomat. Talvisin lehdeettömänä aikana mökit ovat paremmin havaittavissa tai mikäli rantapuustoa harvennetaan. Mökit ovat kevytrakenteisia ja siirrettäviä, joten alue on helposti palautettavissa ennalleen.

Strömforsin ruukki on arvotettu kiinteäksi muinaisjäännekseksi (muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000018382; <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000018382>).

Muinaisjäännekseksi luetaan ruukin toimintaan liittyvät historialliset rakenteet ja maakerrokset. Muinaisjäänneksen aluerajausta ei ole määritelty.

Sahanrannan alueen käytöstä ruukin varhaisimmassa käyttövaiheessa ei ole tietoa. Sahanrannan läheisyyteen on merkitty Kortön kivikautinen löytöpaikka (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.701040031>). Merkintä viittaa kahteen kourutaltaan, mutta niiden tarkemmasta löytöpaikasta Kortön alueella ei ole tietoa. Mökkien rakentaminen kajoaa maahan vain vähäisesti, mutta jos rakennustöissä havaitaan jäänteitä, jotka voivat viitata muinaisjäännekseen, tulee työt keskeyttää ja ilmoittaa havainnoista Porvoon museon arkeologille.

Porvoon museo puoltaa poikkeamislupahakemusta.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Riikka Mustonen
Arkeologi

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Tiedoksi:

Uudenmaan ELY-keskus
Museovirasto, kulttuuriympäristöpalvelut